

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

7. Qua ratione non impediens homicidium incurrunt irregularitatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

Sed quid si Parochus vulnus lethale infixisset, non tamen inde vulneratus mortuus esset, sed ex vulneribus acceptis à parochianis? Late hanc difficultatem versat Couarruu. dicta Clement. si furiosus 2. part. §. 2. num. 4. & affirmat communem opinionem damnare parochum irregularitate; quia in dicto cap. significasti solum excusat Parochus ab irregularitate, quia cerè constat non infixisse vulnus lethale. Sed vt optimè tradit Couarruu. *suprà* hic casus non deciditur in dicto cap. significasti; nam ex illo solum colligitur Parochum irregularem esse, cum constat vulnus ab ipso illatum fuisse lethale, vel de hoc stat dubium, & ex alia parte discerni nequit quo ex vulnere percussus interierit, an ex vulnere inflicto à Parocho, an ex vulneribus quæ parochianis intulerunt. Nihil tamen in *supradicto* cap. significasti definitur de Parocho, qui est lethaliter percussus constat percussum non ex illius vulnere, sed ex aliis acceptis interierit. Quocirca dicendum exillimo cum Henric. lib. 1. cap. 14. num. 3. Auila 7. part. disputat. 6. sect. 3. dub. 4. Molina tract. 3. disputat. 33. memb. 6. num. 4. Layman. lib. 3. summ. sect. 5. tract. 3. part. 3. cap. 10. in fine percipientem lethaliter quando diuisum, & per se concurret, si vulneratus non ex ipso vulnere, sed ex aliorum vulneribus obierit, neque irregularem esse, nec teneri de homicidio, sed solum de vulnere. Ex Modicorum autem iudicio, & ex circumstantiis constare debet primum vulnus non causasse mortem etiam quoad accelerationem. Sicuti contingeret, si ex secundo istu caput esset contractum, vel pedus transversum, aut cor transuerberatum, ex cuius vulnere statim percussus obierit. Ratio nostræ doctrinæ est, quia ad irregularitatem homicidij iniuncta contrahenda, opus est illius esse causam proximam, & efficacem, qualis non est in presenti, vt supponimus. Et confirmo, si lethaliter percussus occidatur à fulgure, percuciens irregularis non est censendus; quia non causauit de facto homicidium, siquidem æquè percussus vi fulguris interit ac si nullum vulnus accepisset, sic in nostro casu dicendum est: factæque textus in *leg. in vulneratus ff. Ad legem Aquilianam*.

§. VII.

Quaratione non impediens homicidium incurrit irregularitatem?

1. Si ex charitate solum teneris communis est sententia te irregularem non esse.
2. Si ex iustitia irregularem fore.
3. Satisfit aliquibus obiectiõibus.
4. Si terixante cum Ioanne superuenient tui consanguinei, vel amici, & Ioannem occidant irregularis es, si pro viribus non impedisti.
5. Si volenti ex charitate defendere innocentem persuadens ne defendat, non obinde irregularis es.
6. Ex intentione qua moueris ad non impediendum homicidium, dicenda est irregularitas ex homicidio voluntario, vel casuali.
7. In hac irregularitate ex homicidio casuali, vel mutilatione si occulta sit Episcopus dispensare potest.

Dvplex potest esse obligatio impediendi homicidium ex iustitia, vel ex charitate. Si ex charitate solum teneris, communis est sententia, te irregularem non esse. Vt deciditur cap. si quatuor homines 23. q. 8. ibi: *Qui vero neque eum impugnabant, neque vulnerabant, neque auxilio cooperatores fuerunt, sed tantum adfuerunt extra noxam sint, hoc est extra poenam irregularitatis, de qua ibi erat sermo. Et enim sic omittens impedire non peccas peccato homicidij, siquidem non peccas contra iustitiam, nec vt homicida teneris, vt probat Bart. in leg. 1. §. sed in eo ff. ad senatus consultum Sillanianum. & tradit Nauarr. cap. 27. num. 231. Molina tract. 3. disp. 76. num. 8. & disp. 3. memb. 5. Suarez disp. 45. sect. 4. num. 3. Filliuc. tract. 20. cap. 4. numero 127. Bonac. de irregular. disput. 7. quæst. 4. p. 8. num. 37.*

Si vero teneris ex iustitia homicidium impedire communiter Doctores affirmant te irregularem fore non impediens eum possis. Sic Nauarr. cap. 27. num. 231. & 233. Henric. lib. 2. cap. 12. num. 10. Manuel Rodrig. verbo irregularis as cap. 178. concl. 4. & 5. Suarez disp. 46. sect. 4. num. 3. & 5. Auila 7. p. disp. 6. sect. 2. dub. 7. conclus. 1. & 2. Tolet. lib. 1. cap. 83. num. 4. Bonac. dicta dispensat. 7. quæst. 4. punct. 8. num. 37. & alii apud ipsos. Et probatur, quia causa moralis est homicidij: vt dicitur in cap. non inferenda. & cap. qui potest 23. q. 3. ibi: *Qui potest obuiare, & perturbare peruersos, & non facit, nihil est aliud quam facere impietati eorum, neque caret scrupulo societatis occulta, qui manifeste facinori desinit obuiare. Et in cap. vlt. eiusdem causa, & quæst. dicitur qui desinit obuiare cum possit, censetur. Ex his tamen Textibus non satis communis sententia comprobatur. Tum quia loquuntur tam de*

obligato ex iustitia, quam ex charitate. Tum & præcipue quia esto non impediens maleficium cum possit facere dicatur, & in illud consentire, non tamen fauere directè, & propriè, sed interpretatione iuris. Idèoque in *leg. quid ergo, vers. ceris. ff. de his qui norantur infamia*, dicitur de hoc omittente quodammodo fecisse videtur, quasi non persuisit fecerit. Et in *reg. qui non facit 164. ff. de Regulis iuris*. ibi: *Qui non facit quod facere debet, videtur facere aduersus ea qua non facit.* Expende non dixisse Textum absolute facit, sed videtur facere.

Propter hæc, & alia quæ obicit Suar. disputat. 45. sect. 4. numero 6. plures Doctores Antonin. 3. part. tit. 1. 2. capite 2. in princip. Armilla, verbo irregularitas 2. Tabiena 1. §. 2. Gaspar Hurtado de irregular. disputat. 2. difficultat. 9. numero 34. asserunt requiri necessariò aliquem influxum positum in homicidium, vt irregularitatis locus sit. Dantur, quia ex solo concursu morali nemini alteri à mandante, & consensente irregularitas in iure indicata est.

Nihilominus est hæc sententia videatur probabilis, quia tamen contraria communis est & receptissima, sustineri debet, & ad fundamentum oppositum respondemus efficientiam moralem sufficientem esse ad irregularitatem inducendam, ex textibus relatis 23. q. 3. Vnum tamen est necessariò aduertendum, quod & aduertit Cardinalis in cap. quæsum de patient. & remiss. Suar. disp. 45. sect. 4. num. 8. Bonac. disp. 7. quæst. 8. num. 37. hanc omissionem debere esse directè voluntariam mortis periculo præuiso, aliàs non impediens homicidium irregularitatem non incurres: colligitur ex cap. quæsum de patient. & remissionibus. Vbi parentes ex quorum culpa filij in eum mortui sunt, iudicantur irregulares, si de facto suffocationem procurauerint, vel studiose neglexerint eam impedire, non tamen si ex eorum incuria filij mortui fuerint. Vox autem incuria, non solum comprehendit quantumcunque negligentiam, sed etiam latam, & grauem culpam modo affectata non fit. Vt tradit Cardinal. & Glossa cap. ex parte de consuetud. vers. incuria, & constat ex ipso Textu, vbi sola procuratio mortis, vel studiose negligentia cum vtandi irregularitatem inducit.

Ex his inferitur primò, si te terixante cum Ioanne superueniant tui consanguinei, vel amici, & Ioannem occidant irregularis es si pro viribus non impedisti, quia consensibile censens, reputansque illius homicidij causa impulsua, & motiua. Vt colligitur ex cap. Petrus de Homicidio. & cap. quia presulatus 1. quæst. 4. Serus si impedisti saltem affirmans tibi id gratum non fore, vt ex *supradictis* textibus inferunt, & tradit Glossa cap. fin. 2. q. 3. vlt. Henric. lib. 14. cap. 1. num. 4. Auila 7. p. disp. 6. sect. 3. dub. 5. Quod si te absente consanguinei tui de inferenda Ioanni morte tractauerint, & ad tui notitiam peruenit, neque impedisti non obinde irregularis es; quia solum aduersus charitatem peccasti; vt aduertit Auila *suprà*. Cum hoc tamen stat irregularem fore illum à quo scemina concepit, si ipsa dicente illi se velle abortum causare ipse taceat, quia per eam taciturnitatem abortum scemina determinationem approbare, eamque animosiorum reddere ad maleficium patrandum. Si curi docuit Rodrig. verbo irregularitas cap. 178. post 10. conclus. Auila 7. p. disp. 6. sect. 2. dub. 7. vers. sequitur quarto. Debet tamen fetus saltem sub dubio animatus esse.

Secundò sequitur, si volenti ex charitate defendere innocentem ab occisione persuadens ne defendat, non obinde es irregularis, quia non peccasti contra iustitiam, sed contra charitatem. Secus vero si per iniuriam, violentiam, vel fraudem retraheres illum à defensione prestanda, quia eo casu tibi homicidium imputatur, vt expressè notauit Auila 7. p. disp. 6. sect. 2. dub. 7. vers. sequitur primò.

Superest dubium, an irregularitas quæ contrahitur ob non impediendum homicidium censenda sit irregularitas ex homicidio voluntario, vel casuali? Breuiter respondeo id sumendum esse ex intentione qua moueris ad non impediendum. Si enim ex odio in personam non impedis, manifestum est te esse irregularem ex homicidio voluntario; quia ea omissione vis eius mortem euenire. Si autem non ex odio in personam, sed ex alio respectu scilicet ex humano timore, negligentia, vel auaritia cellas homicidium impedire, nullatenus censendus es irregularis ex homicidio voluntario, sed casuali; quia præter eam voluntatem euenit. Verè tradit Suar. disp. 44. sect. 3. ad finem. & disp. 45. sect. 4. num. 9. Bonac. disp. 7. q. 4. p. 8. num. 41.

Circa dispensationem huius irregularitatis ex homicidio casuali, seu mutilatione communis sententia est, posse Episcopum vi occulta sit dispensare, vt probauimus hoc punct. 8. Nam cum in Conc. Trid. sess. 24. c. 6. sola irregularitas ex homicidio voluntario excipitur, & exceptio à potestate tradita strictè interpretanda sit, non debet extendi ad irregularitatem ex homicidio casuali, vel mutilatione incutiam.

Præterea potest Episcopus cum hoc homicidio casuali etiam notorio dispensare ad ordines minores, & beneficium simplex

